



תאריך: 21.5.2015
בתשובה נא לציין: 59759

בדואר רשום

לכבוד
עו"ד עמוס א. רוזנצוויג
היועץ המשפטי
המוסד לביטוח לאומי
ירושלים

שלום רב,

המוקד להגנת הפרט

מركز الدفاع عن الفرد

רחוב אבו עוביידה 4
ירושלים 97200
טל. 02.6283555
פקס. 02.6276317

شارع أبو عبيده ٤
ألقدس ٩٧٢٠٠
هاتف. ٠٢. ٦٢٨٣٥٥٥
فاكس. ٠٢. ٦٢٧٦٣١٧

mail@hamoked.org.il
www.hamoked.org.il

הנדון: סירוב להפקיד קצבאות מל"ל בחשבון בנק ישראלי של פלסטינים, המתגוררים בישראל מכוח היתרי שהייה מתחדשים במסגרת הליך לאיחוד משפחות

1. הריני לפנות אליך ולבקשך לפעול למתן פתרון מיידי **בכל סניפי המוסד לביטוח לאומי**, וזאת על מנת שניתן יהיה לעדכן מספרי חשבונות בנק ישראליים של פלסטינים השוהים בישראל כדין, במסגרת הליך לאיחוד משפחות (להלן: **פלסטינים בהליך אחמ"ש**), כדי שניתן יהיה להפקיד בחשבונם את קצבאות המוסד לביטוח לאומי, כמתחייב על פי דין.
2. לאחרונה, נכנס לתוקפו התיקון לצו איסור הלבנת הון (חובת זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ד-2014 (להלן: **התיקון לצו איסור הלבנת הון**), אשר מאפשר לפלסטינים השוהים בישראל בהיתר שהייה כדין, לפתוח חשבון בנק ישראלי.
3. העתק מהתיקון לצו איסור הלבנת הון מצורף ומסומן א. בהתאם לתיקון בצו, בנק ישראלי יכול לפתוח חשבון לבעלי ת"ז פלסטינית תוך שימוש בכרטיס המגנטי או בדרכון בתוקף כאמצעי זיהוי. אולם, היות שמדובר בפתיחת חשבון לתושב חוץ, הבנקים נותנים בדרך כלל לבעל החשבון מס' זהות פיקטיבי. כלומר, מספר הזיהוי שמופיע על דף חשבון הבנק איננו מספר תעודת הזהות הפלסטינית של בעל החשבון. כדי להתגבר על קושי זה, מצייד הבנק את בעל החשבון באישור, המקשר את שם בעל החשבון ומס' החשבון שלו למס' הת"ז הפלסטינית או למספר הכרטיס המגנטי של בעל החשבון, באופן שמאפשר את זיהויו כבעל החשבון.
4. במסגרת הטיפול בעניינם של פלסטינים המחזיקים בהיתר אחמ"ש והזכאים לקצבאות, נתקלנו לאחרונה בסירוב מצד המוסד לביטוח לאומי לעדכן את פרטי חשבון הבנק שלהם במערכת הממוחשבת, בטענה שאין התאמה בין מס' הזיהוי הפיקטיבי שנתן הבנק לבעל החשבון לבין מספר הת"ז הפלסטינית שלו. סירוב זה עמד בעינו גם לאחר הצגת האישור מהבנק, המוזכר לעיל, אשר מקשר בין מספר הזהות של בעל החשבון לפרטי חשבון הבנק, הפעם בטענה שהמערכת הממוחשבת של המוסד לביטוח לאומי אינה ערוכה להתמודד עם מצב זה.
5. יצוין, כי המוסד לביטוח לאומי **כן עדכן** את מספר חשבון הבנק הישראלי של פלסטינים בהליך אחמ"ש, המקבלים קצבאות ילדים עבור ילדיהם. לאור זאת, קצבאות הילדים אכן מועברות לחשבונם הישראלי. אולם, כאשר מדובר בקצבת שאירים, נמסרה לנו התשובה שפורטה לעיל, לגבי חוסר האפשרות של אותה מערכת ממוחשבת להתמודד עם מצב זה ביחס לקצבאות שאינן קצבת ילדים. סביר להניח כי בעיה זו קיימת במערכת לגבי קצבאות נוספות.
6. לצורך המחשת הנושא נציג דוגמא אחת מיני רבות: מר _____ חמארשה, ת"ז פלסטינית _____, הינו אלמן, החי בירושלים עם ילדיו מכוח היתרי שהייה מתחדשים במסגרת הליך לאיחוד משפחות. תביעתו של מר חמארשה לקצבת שאירים עבור ילדיו הקטינים, שהינם בעלי תושבות קבע,

אושרה. המוקד להגנת הפרט פנה בשם מר חמארשה וביקש להעביר את הקצבה לחשבון הבנק שהלה פתח לאחרונה בבנק מרכנתיל דיסקונט בירושלים.

7. מהמוסד לביטוח לאומי נמסר במכתב מיום 5.3.2015, כי "אישור הבנק שגוי או לא שייך לתושב". עוד נטען במכתב כי מספר הזיהוי המופיע על חשבון הבנק לא שייך למר חמארשה.
העתק ממכתב התשובה של המוסד לביטוח לאומי מצורף ומסומן ב.
8. ביום 11.3.2015 השיב המוקד להגנת הפרט למר עליאן ממחלקת זיקנה, כי המספרים שונים בשל הקושי לפתוח חשבון בנק עם מספר תעודת זהות פלסטינית. למכתב התשובה צורף גם אותו מסמך של הבנק, המקשר בין פרטי הזיהוי של מר חמארשה לחשבון הבנק שפתח. האישור של הבנק הופנה למוסד לביטוח לאומי בסניף ירושלים המזרחית, ובו נכתב מפורשות כי:
"חשבון מספר _____ הוא על שם _____ חמארשה נושא ת.ז. פלסטינית מספר _____ וכרטיס מגנטי מספר _____."
העתק מכתבו של המוקד להגנת הפרט מיום 11.3.2015 כולל האישורים של הבנק, מצורף ומסומן ג.
9. גם לאחר ההבהרות שסיפק המוקד, חזר נציג המוסד לביטוח לאומי על עמדתו, כי המערכת הממוחשבת של המוסד לביטוח לאומי אינה יכולה לעשות את הקישור בין מספר הזיהוי של מר חמארשה למספר החשבון.
10. יש לציין כי בניגוד מוחלט לתשובה הנחרצת של נציג המל"ל במחלקת זקנה ושאיירים, הרי שלגבי קצבאות ילדים, מר חמארשה מקבל את הקצבאות עבור ילדיו ישירות לחשבון הבנק הישראלי בבנק מרכנתיל דיסקונט, שפרטיו לעיל. כלומר, מחלקה אחרת באותו מוסד עצמו, לא נתקלה בכל קושי להעביר את הקצבאות, על אף חוסר הזהות בין פרטי החשבון לבין מספר הת"ז הפלסטינית של מר חמארשה.
11. כאמור לעיל, אין מדובר במקרה בודד אלא בבעיה מערכתית של המוסד לביטוח לאומי, שמערכות המחשוב שלו אינן מקשרות בין מספר הת"ז של בעל החשבון הפלסטיני לבין פרטי הזיהוי שעל פיהם נפתח החשבון. כתוצאה מכך, משפחות רבות אינן מקבלות כיום את קצבאות הביטוח לאומי שאושרו להן – לרבות קצבת שאירים, שהינה קצבה חיונית ביותר לצורך הבטחת קיום מינימאלי למשפחות אלו – ישירות לחשבון הבנק והן נאלצות לקבל בכל פעם צ'קים באמצעות בנק הדואר.
12. לאור האמור לעיל, אני פונה אליך על מנת שהמוסד לביטוח לאומי ימצא פתרון לבעיה הכללית הקיימת ויתאים את המערכת הממוחשבת למצב המשפטי החדש, המאפשר פתיחת חשבון בנק לפלסטינים המחזיקים בהיתרי שהייה בישראל, באופן שיאפשר הפקדת קצבאות המל"ל ישירות לחשבונותיהם של קבוצת זכאים זו.
13. לטיפולך אודה!

בכבוד רב,

עביר ג'ובראן-דכוור,

עורכת דין